

הַפֶּסַח, חַל עָלָיו חַיּוּב בְּדִיקָה, (כִּינּוּן שְׂשׂוּאָלִין וְדוֹרְשֵׁין בְּהִלְכוֹת פֶּסַח קֹדֶם לַפֶּסַח שְׁלֹשִׁים יוֹם), וְצָרִיךְ לְבַדֵּקוֹ. וְאִפְלוּ בְּדִיעֵבֵד אִם שָׁכַח וְלֹא בְּדִקּוֹ, צָרִיךְ לַפְנוֹת אֶת הָאוֹצֵר וּלְבַדֵּקוֹ בְּלִילָה תְּכַף לְאַחַר שְׁנֵזֶפֶר.

כט' אדר (יד) וְאִם עוֹשֶׂה אוֹצֵר בְּבוֹר מַחֲטִים שְׂאִינָן מַחֲמָצוֹת, וְאַחַר כֵּן מַחֲמַת לַחֹת הַבוֹר נִתְחַמְצוּ הַחֲטִים שֶׁבְּקִרְקַעִית הַבוֹר וְשֶׁבְּקִירוֹתָיו, אֶף-עַל-פִּי שְׂאֲצָרָן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם, אִינוּ צָרִיךְ לַפְנוֹת אֶת הַבוֹר בְּלִיל אֲרַבְעָה עָשָׂר וּלְבַדֵּקוֹ, אֲלֵא דִי לוֹ בְּבִטּוֹל, כִּינּוּן שֶׁבְּשַׁעָה שְׂאֲצָר, אֲצָר בְּהִתֵּר. וְאִם יֵשׁ בִּינֵיהֶם חֲטִים מַחֲמָצוֹת, יֵשׁ בְּזָה כְּמָה חִלּוּקֵי דִינִים, וַיַּעֲשֶׂה שְׂאֵלֶת חָכָם.

טו) לֹא יִשְׁלִיךְ גְּרַעֲיָנֵי תְּבוּאָה לְתֵרְנַגּוּלִים בְּמִקּוֹם לַח תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם, שְׂמָא יִשְׁכַּח מִלְּבַעְרָם.

טז) הַיּוֹצֵא לְדֶרֶךְ, קֹדֶם לְכַתּוֹ יִמְנֶה שְׁלִיחַ שְׂיִבְדוֹק וַיְבַטֵּל חֲמִצּוֹ, וַיֹּאמֶר לוֹ בְּפְרוּשׁ, שֶׁהוּא מְמַנֶּה אוֹתוֹ לְשִׁלִּיחַ עַל הַבְּדִיקָה וְגַם עַל הַבְּטוֹל. וְהַשְּׁלִיחַ יֹאמֶר בְּבִטּוֹל, חֲמִצּוֹ שֶׁל פְּלוּנֵי וְכוּ'. וּמִכָּל מְקוֹם גַּם הוּא בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם, בְּעָרֵב פֶּסַח בְּבִקּוֹר יְבַטֵּל חֲמִצּוֹ שֶׁבְּרִשׁוֹתוֹ.

יז) מִצָּא חֲמֵץ בְּבֵיתוֹ בְּחֹל-הַמוֹעֵד, יוֹצִיאָנוּ וַיִּשְׂרָפְנוּ. וְאִם יֵשׁ בוֹ כְּזֵית, יִבְרַךְ מִתְחִלָּה עַל בַּעוֹר חֲמֵץ. אָבֵל עַל פְּחוֹת מִכְּזֵית, לֹא יִבְרַךְ. וְאִם מִצָּאוּ בְּיוֹם-טוֹב אוֹ בְּשַׁבַּת-חֹל-הַמוֹעֵד, וְכֵן בְּשַׁבַּת שְׁחַל בְּעָרֵב פֶּסַח דְּאָסוֹר לְטַלְטְלוֹ מִשׁוּם דְּהוּי מְקַצָּה, יִכְפֶּה עָלָיו כְּלֵי עַד מוֹצָאֵי יוֹם-טוֹב אוֹ מוֹצָאֵי שַׁבַּת, וְאִזּוֹ יִשְׂרָפְנוּ. וְאִם מִצָּאוּ בַּיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים, שְׂאִזּוֹ בְּמוֹצָאֵי יוֹם-טוֹב כָּבֵר עֲבַר הַפֶּסַח, אִינוּ מְבָרְךְ עָלָיו, אֲלֵא שׁוֹרְפוֹ בְּלֹא בְּרָכָה אִפְלוּ יֵשׁ בוֹ כְּזֵית.

14. According to *Mishnah Berurah* (436:9) this refers to one who is going on a long trip or a sea journey. Even though he plans to return in ample time before *Pesach*, we are concerned that he might be delayed. One who leaves on a short trip and plans to return before the night of the fourteenth, need not take these measures. If, however, he plans to return within a short time before the search must begin, we are concerned that he may be delayed and, therefore, he should take the steps outlined in this paragraph.

(because we ask questions and explain the laws of *Pesach* thirty days before *Pesach*), thus you must search the room. Even if, inadvertently, you forgot to make the search, you must empty the storeroom, and make the search in the night, immediately after you become aware of your oversight.

April 9 14) If you store wheat that has not become *chametz*, in a pit, but afterwards, because of the dampness of the pit, the wheat at the bottom of the pit and at the sides became *chametz*; then, even if it was stored there within thirty days, you need not empty the pit on the night of the fourteenth and search it, rather reciting the nullification is enough, since it was stored in a permissible manner. If some of the wheat was *chametz* (when stored); there are many differing opinions about this, and in such case you should consult a qualified *posek*.

15) You should not throw grain to the chickens in a moist place during the thirty days before *Pesach*, for you may forget to burn it.

16) Before starting on a trip,¹⁴ you should appoint an agent to search and nullify your *chametz*. You should tell him explicitly, that you appoint him as your agent to make the search and the nullification. When making the nullification the agent says, "The *chametz* of so-and-so etc." Nevertheless, wherever you happen to be on the morning of *erev Pesach*, you should nullify the *chametz* on your premises.

17) If you find *chametz* in your house on *Chol Hamoed*, you should take it out and burn it, and if it is the quantity of a *kazayis*,¹⁵ you should first say the berachah: *Al biur chametz*,¹⁶ but if it is less than a *kazayis*, you do not say a berachah. If you find the *chametz* on Yom Tov or on the Shabbos of *Chol Hamoed*, or on the Shabbos which occurs on *erev Pesach*,¹⁷ when it is forbidden to handle the *chametz* because it is *muktzeh*, you should cover it with a vessel until the conclusion of Yom Tov, or the conclusion of Shabbos, and then you should burn it. If you find *chametz* on the last two days of *Pesach*, in which case at the conclusion of Yom Tov, *Pesach* has already ended, you do not say the berachah when burning it. You should burn it without saying the berachah, even though its quantity is as much as a *kazayis*.

15. See glossary.

16. If, however, you searched your house properly and nullified all *chametz* before *Pesach*, and then found *chametz* on *Chol Hamoed*, according to some later *Poskim*, the original berachah you made before *Pesach* suffices even for the *chametz* you found on *Chol Hamoed*. Other *Poskim* maintain that a new berachah should be recited. Since there is a question, the rule of "doubtful *berachos*" applies and the berachah should not be recited. (*Ibid.* 435:5)

17. After the fifth hour of the day has passed.

סימן קיב

איזה חמץ אסור להשהותו בפסח ואיזה מתר להשהותו

(א) כל דבר שיש בו תערובת חמץ, ואפלו אין בו חמץ בעיו, רק הטעם מחמץ, כגון שהסירו את החמץ, מכל מקום אסור להשהותו בפסח. אבל דבר שלא היה בו חמץ כלל, אלא שנתבשל בכלי חמץ, אפלו היה הכלי בן-יזמו, או שנכבש בכלי חמץ, מתר להשהותו בפסח. ודוקא שנתבשל או נכבש קדם הפסח. אבל אם נתבשל או נכבש בפסח בכלי חמץ, חיבין לבערו.

(ב) תבואה שיש בה גרעינים צמוחים או מבקעים, ואפלו הם מערבים מעט בהרבה. וכן תבואה שנפלו עליה מים או שרחצה במים, אסור להשהותה. וכן כל הדברים שנעשו מתבואה זו, אסור להשהותן. ומי שמוכר לחברו תבואה שנתלחחה, צריך להודיע לו שלא ישהה אותה בפסח. ולנכרי אסור למכרה במקום שיש חשש שימכרנה הנכרי לישראל וישהה אותה בפסח.

(ג) בגדים שנתכבסו, ונתקנו בחלב חטה [עמילן], מתר ללבשן בפסח. אבל אין להציען על השלחן אם יש עליהם איזה ממשות שיש לחוש שיתפרר מהם איזה פרוור, וכל-שכן שאסור לתת לתוכן קמח של פסח.

(ד) מתר לדבק נירות בחלון, אפלו בתוך שלשים יום לפסח, ובלבד שלא יהא החמץ נראה, דכיון שהדבק אינו חמץ גמור, וגם הוא מכסה, לא החמירו בו. אבל אם נראה בחוץ, אסור. וקדם שלשים יום, בכל ענין מתר.

א' ניסן (ה) דיו שנתבשלה בשכר קדם פסח, מתר לכתוב בה בחלה-מועד פסח, כיון שנתבשלה מאכילת הכלב קדם הפסח. וכן כל פיוצא בזה שנתבשל ונתפסד החמץ לגמרי קדם הפסח, מתר בפסח בהנאה ובשהיה. אבל גוי שבשל בפסח דיו בשכר, אסור לישראל בהנאה, משום דחמץ של גוי גם כן אסור לישראל בהנאה בפסח.

(ו) כל הכלים שאינו מכשירן לפסח, צריך לשפשפן היטב בערב פסח קדם שעה ששית ולהדיחן בענין שלא יהא חמץ נכר, ויצניעם

Chapter 112

Chametz That is Forbidden to be Kept on Pesach and That Which May be Kept on Pesach

1) Any food that contains a mixture of *chametz* even if the *chametz* is not actually present, but only the taste of the *chametz* remained after the *chametz* itself was removed, is forbidden to be kept during *Pesach*. However, if the food never contained *chametz* but was cooked in a vessel used for *chametz*, even if *chametz* was cooked in the vessel that day, or if an item was pickled in a vessel used for *chametz*, you are permitted to keep it during *Pesach*,¹ provided it was cooked or pickled before *Pesach*; but if the cooking or pickling was done on *Pesach* in a vessel used for *chametz*, the food item must be burned.

2) If grain contains some seeds that have sprouted or were split open, even if only a few of them were mixed in a large quantity, or if water has fallen on the grain, or it was washed with water, it is forbidden to keep (such grain during *Pesach*), and anything that was prepared from such grain, is forbidden to be kept during *Pesach*. If you sell your neighbor grain that has become wet, you must let him know this, so that he will not keep it in his possession during *Pesach*. You are forbidden to sell it to a non-Jew, when you are concerned that the non-Jew will sell it to a Jew who will keep it during *Pesach*.

3) Clothes that were laundered and starched with wheat starch are permitted to be worn on *Pesach*, but you should not spread a tablecloth if there is any starch on it, for there is concern that some particles may flake off, and most certainly it is forbidden to put the *Pesach* flour into such a cloth.

4) You are allowed to paste paper on a window even during the thirty days before *Pesach*, provided the *chametz* is not visible. Since the paste is not absolute *chametz*, and it is also covered up, the Sages did not rule stringently in this case. But, if the paste is visible, it is forbidden. But before the thirty days, it is permitted in any case.

April 10 5) If ink was prepared with beer before *Pesach*, you are permitted to write with it on *Chol Hamoed Pesach*, because it has become unfit even for dog food before *Pesach*. The same law applies to all similar cases where *chametz* has become spoiled and totally unfit before *Pesach*. You may derive benefit from such *chametz* and keep it on *Pesach*. But if a non-Jew prepared ink with beer on *Pesach*, a Jew is forbidden to derive benefit from it, because the *chametz* belonging to a non-Jew is also forbidden for a Jew to benefit from on *Pesach*.

6) All vessels that you are not kashering for *Pesach* must be scrubbed thoroughly on *erev Pesach* before the sixth hour, and rinsed in such a way that no *chametz* is

1. This is permitted only if it is removed from the *chametz* vessel and put into a *Pesach* vessel. You should take care to put the food in a place where you or others do not usually go, in order to prevent anyone from eating the food on *Pesach*. (*Mishnah Berurah* 442:1)